

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., a JUDr. Mariana Kokeše, Ph.D., ve věci

žalobce: **Naviero, s.r.o.**, IČ 28294921
sídlem Vídeňská 124, 619 00 Brno
zastoupen advokátkou JUDr. Zdeňkou Jedličkovou
sídlem Bašty 413/2, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 3, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 1. 2020, č. j. JMK 14604/2020, sp. zn. S-JMK 170556/2019 OŽP-Cib,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Výše označeným rozhodnutím žalovaný zamítl a potvrdil usnesení Magistrátu města Brna, odboru vodního a lesního hospodářství a zemědělství (dále jen „správní orgán prvního

stupně“ či „vodoprávní úřad“) ze dne 12. 9. 2019, č. j. MMB/0372448/2019, sp. zn. OVLHZ/MMB/0345497/2019, kterým bylo zastaveno řízení o žádosti žalobce o vydání nového rozhodnutí dle § 101 písm. e) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) ve spojení s § 115 odst. 17 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“) a o odložení vykonatelnosti rozhodnutí ve věci uložení opatření k odstranění závad ze dne 26. 8. 2016, č. j. MMB/0336188/2014, sp. zn. OVLHZ/MMB/0253159/2014 (dále také jen „rozhodnutí o nápravném opatření“). Uložená opatření spočívala v navrácení koryta drobného vodního toku Moravanský potok do původní trasy. Správní orgán prvního stupně žádost zamítl z důvodu, že závadný stav na pozemcích žalobce stále trvá a zůstává prakticky nezměněn tak, jak byl shledán již v roce 2014, což bylo zjištěno kontrolou stavu koryta potoka. Správní orgán prvního stupně konstatoval, že stav koryta je nevyhovující (hydraulicky nevyhovující koryto, ke kterému není možný přístup) a nemůže zajistit plynulý a bezpečný průtok povrchových vod.

2. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že nesouhlasí s důvody uváděnými žalobcem k vydání nového rozhodnutí, jelikož nové rozhodnutí o opatření k nápravě lze vydat jen v případě, kdy se po právní moci rozhodnutí o opatření k nápravě vyskytnou nové rozhodné skutečnosti, což se v tomto případě nestalo. Tvrzení žalobce, že se větší část koryta potoka nachází na pozemku parc. č. 541/2 v k. ú. Přízřenice, který je ve vlastnictví Správy železnic a ne žalobce, je dle žalovaného přinejmenším zavádějící. K tomu žalovaný uvedl, že dle zjištěných skutečností se nepovolená úprava toku provedená bez jakéhokoliv povolení v období duben až červen roku 2014 nachází zejména na pozemcích parc. č. 498/11 a 498/12 v k. ú. Přízřenice, které jsou ve vlastnictví žalobce. Na pozemku parc. č. 541/2 v k. ú. Přízřenice má být dle dokumentů shromážděných během řízení pouze zaústění vodního toku, nápravné práce se ho tedy dotknou jen okrajově. Žalovaný dále dodal, že v žádném případě nelze přeložené koryto vodního toku považovat za koryto přirozené, i když je v současné době zarostlé různou vegetací a náletovými dřevinami. Místním šetřením bylo zjištěno, že stav koryta potoka je nevyhovující. Současný stav je následkem realizací nepovolené stavby. Žalovaný dodal, že rozhodnutí o uložení nápravných opatření neukládá žalobci, jak má konkrétně naložit s nelegálně vybudovaným přeloženým korytem, ale je třeba prováděné práce konzultovat se správcem toku. Závěrem žalovaný uvedl, že vydání nového rozhodnutí by mělo být pouze opravným nástrojem pro případ, že se v dané věci vyskytnou nové skutečnosti, nikoli nástrojem k legalizaci protiprávního stavu.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Ve včas podané žalobě žalobce navrhl soudu, aby rozhodnutí žalovaného jako nezákonné zrušil. Žalobce má za to, že napadené rozhodnutí není správné, jelikož vychází z nesprávných skutkových zjištění.
4. Žalobce namítl, že žalovaný napadené rozhodnutí postavil mimo jiné na závěru, že tvrzení žalobce stran položení koryta na pozemku cizího vlastníka je zavádějící. Žalovaný toto tvrzení rozporuje a označuje jej za nepravdivé, a to přesto, že žalobce řádně doložil zaměření koryta provedené ZK-Brno s.r.o., z něhož jednoznačně vyplývá, že podstatná část koryta v současné době leží na pozemku parc. č. 542/1, v k. ú. Přízřenice. Žalovaný však toto nevzal vůbec v potaz, resp. zcela v rozporu se spisem dovodil, že toto tvrzení není pravdivé. Za situace, kdy má žalobce zaměření provedení geodetickou kanceláří, a správní

orgán se opírá toliko o své vlastní zjištění pracovníky úřadu na místě samém, přičemž tyto dva doklady se rozcházejí, se žalovaný přiklonil zcela nedůvodně k tvrzení správního orgánu prvního stupně.

5. Žalobce namítá, že nemůže provést odstranění údajného závadného stavu, jelikož koryto potoka se na jeho pozemku vůbec nenachází a vlastník pozemku, na němž se většina koryta nachází, nebyl účastníkem původního řízení o uložení opatření k odstranění závadného stavu. Žalobce dále namítl, že v předcházejícím řízení správní orgán dovozoval pasivní legitimaci žalobce z titulu vlastnického práva k pozemku, na němž se údajně závadný stav nachází. Jak však bylo zjištěno, většina údajně přeloženého koryta není na pozemku žalobce. Žalobce tak má za to, že vydané opatření k odstranění závadného stavu je nezákonné pro vady jemu předcházejícího řízení, kdy měl být účastníkem řízení i vlastník pozemku parc. č. 542/1 v k. ú. Přízřenice, na jehož pozemku se koryto potoka v současné době nachází, neboť tomuto mělo být odstranění závadného stavu ukládáno. Povinností správního orgánu bylo zjistit, na jakém pozemku se koryto potoka nachází a dle toho určit okruh účastníků řízení. Tím že toto neučinil, zatížil řízení vadou, která dle názoru žalobce odůvodňuje nové rozhodnutí ve věci.
6. Z pohledu žalobce je za současné situace rozhodnutí o opatření k odstranění závadného stavu objektivně nevykonatelné a nezákonné, a nemá-li žalobce jiný prostředek obrany, zvolil žádost o nové rozhodnutí ve věci. Ve svém napadeném rozhodnutí žalovaný zamítl odvolání žalobce s tím, že zcela ignoroval žalobcem doložené zaměření a námítkou faktického umístění koryta potoka se řádně nezabýval. Tím zatížil řízení vadou a zasáhl tak do práv žalobce.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě a replika žalobce

7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobci byla nařízeno provedení nápravných opatření na pozemcích v jeho vlastnictví – parc. č. 498/11 a 498/12 v k. ú. Přízřenice. Žalobce by tedy neměl řešit sousední pozemky, ale měl by postupovat tak, jak mu nařídil vodoprávní úřad – obnovit původní koryto Moravanského potoka na svých pozemcích. Žalovaný krajskému soudu navrhl žalobu zamítnout.
8. V replice žalobce pouze odkázal na svou žalobní argumentaci.

IV. Ústní jednání

9. Při ústním jednání dne 26. 4. 2022 žalobce i žalovaný odkázali na svá dosavadní písemná podání ve věci, resp. žalovaný také na své rozhodnutí. Žalobce nadto zopakoval, že byl zkrácen na svých právech; skutková zjištění, o která se rozhodnutí opírají, jsou nesprávná a předcházející opatření k odstranění závad (rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 26. 8. 2014, č. j. MMB/0336188/2014) stíhají obdobné vady, přičemž je vzhledem k okolnostem věci nevykonatelné.

V. Posouzení věci soudem

10. Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně včetně řízení předcházejícího jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**.

11. Žalobou je napadeno rozhodnutí, kterým bylo zastaveno řízení o žádosti o vydání nového rozhodnutí dle § 101 písm. e) správního řádu. Dle tohoto ustanovení lze provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí ve věci tehdy, jestliže tak stanoví zvláštní zákon. Tímto zvláštním zákonem je v nyní posuzované věci vodní zákon, jehož § 115 odst. 17 *in fine* praví, že „[v] případě, kdy se po právní moci rozhodnutí o opatření k nápravě vyskytnou nové rozhodné skutečnosti, lze vydat nové rozhodnutí o opatření k nápravě.“
12. Citované ustanovení vodního zákona váže možnost vydat nové rozhodnutí (opatření k nápravě) na situaci, kdy se po právní moci takového opatření vyskytnou „nové rozhodné skutečnosti“.
13. Jelikož vydání nového rozhodnutí prolamuje nejen některé zásady správního řízení či materiální právní moc rozhodnutí, ale fakticky narušuje i princip právní jistoty, je třeba § 115 odst. 17 vodního zákona užívat spíše výjimečně, a především k naplnění samotného smyslu vodního zákona, tedy ve prospěch ochrany vod a nikoliv ve prospěch subjektů, jimž je v souladu s ochranou vod ukládána nějaká povinnost. Správní orgán je při rozhodování o tom, zda provede nové řízení a vydá nové rozhodnutí limitován též základními zásadami činnosti správních orgánů spočívajícími mimo jiné v ochraně veřejného zájmu a v zásadě ochrany legitimního očekávání (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2015, č. j. 8 As 171/2014-67, všechna zde uvedená rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz). Aby bylo tedy možno vydat nové rozhodnutí dle § 115 odst. 17 vodního zákona, musí existovat skutečnosti, které v době vydání rozhodnutí o nápravném opatření neexistovaly, nebo již existovaly, ovšem účastníkovi, který se jich dovolává, nebyly známy, nebo je bez svého zavinění nemohl uplatnit
14. Je tedy třeba posoudit, zda v projednávané věci skutečně existovaly nové rozhodné skutečnosti, na základě kterých měl vodoprávní úřad vydat nové rozhodnutí o opatření k nápravě, a tím fakticky nově rozhodnout o povinnosti, která již byla v téže věci žalobci dříve uložena.
15. Žalobce spatřuje tyto nové skutečnosti, že přeložené koryto potoka se nenachází na jeho pozemku a opatření k odstranění závadného stavu je objektivně nevykonatelné.
16. Ačkoliv se nové skutečnosti posuzují ve vztahu k rozhodnutí o opatření k nápravě (rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 26. 8. 2014, č. j. MMB/0336188/2014), nejedná se však o podkladový akt, proti němuž nemohl žalobce brojit vlastními opravnými prostředky. Vzhledem k tomu, že žalobce nebrojil proti tomuto rozhodnutí o uložení opatření žalobou, je třeba respektovat zásadu presumpce správnosti a zákonnosti správních aktů a nahlížet na toto rozhodnutí jako na správné a zákonné. Soud tak zdůrazňuje, že předmětem nyní projednávané věci není přezkum samotného rozhodnutí o opatření k nápravě závadného stavu, ale toliko rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti na vydání nového rozhodnutí, tedy pouze posouzení splnění podmínek pro vydání nového rozhodnutí.
17. Tvrzené umístění potoka dle soudu logicky nemůže představovat novou skutečnost, jelikož od vydání rozhodnutí o opatření k nápravě spočívající v navrácení koryta potoka do původní trasy nedošlo k žádné změně (nápravě). Umístění koryta toku byla skutečnost rozhodná pro posouzení, komu má být nápravné opatření uloženo, tedy kdo je vlastníkem pozemků, na kterých se nachází závadný stav. K tomu soud dodává, že je mu z rozhodovací činnosti známo, že v případě řízení o uložení pokuty za nesplnění téhož

opatření k nápravě závadného stavu žalobce nenamítal, že by se koryto vodního toku vůbec nenacházelo na jeho pozemku (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 27. 11. 2018, č. j. 29 A 195/2016-50). Námitka stran umístění koryta potoka je proto nedůvodná.

18. Soud nepřisvědčil ani námitce žalobce, že provedení opatření k nápravě nelze provést, jelikož koryto vodního toku se v současné době nachází na pozemcích, které nejsou ve vlastnictví žalobce. Vodní zákon upravuje využití institutu opatření k nápravě systematicky neuspořádaně a samostatně v různých svých částech. Ačkoliv v projednávané věci vydal vodoprávní úřad opatření k nápravě podle § 110 odst. 1 vodního zákona, lze dle soudu přiměřeně užít § 42 odst. 6 vodního zákona, dle kterého „[v]lastníci majetku, na němž závadný stav vážne nebo jejichž majetku je nutno použít při odstranění závadného stavu a kteří nejsou těmi, jimž bylo opatření k nápravě uloženo, jsou povinni strpět provedení opatření k nápravě uloženého nebo nařízeného vodoprávním úřadem. Za tím účelem jsou povinni umožnit vstup, popřípadě vjezd na své pozemky a stavby a strpět omezení obvyklého užívání svých pozemků a staveb.“ To je tedy možné za předpokladu, že budou práva těchto vlastníků co nejvíce šetřena. V opačném případě by to mohlo znamenat nemožnost provést uložené nápravné opatření vždy při změně vlastníka pozemku, jelikož přechod povinnosti plynoucí z opatření k nápravě na právní nástupce je upraven v § 42 odst. 3 vodního zákona. Není možné, aby se osoba, které bylo uloženo provést nápravné opatření, jednoduše zbavila povinnosti převodem pozemku, na němž se nachází závadný stav.
19. Soud tedy souhlasí s žalovaným, že vydání nového rozhodnutí je výjimečným „opravným“ nástrojem, použitelným pouze tehdy, pokud se vyskytnou nové rozhodné skutečnosti, nikoliv nástrojem k legalizaci protiprávního stavu. Umístění potoka, které mohl žalobce namítat již v předchozím řízení, a složitější proveditelnost uloženého nápravného opatření nejsou novými rozhodnými skutečnostmi, které by odůvodňovaly nutnost vydání nového rozhodnutí.

VI. Závěr a náklady řízení

20. Na základě výše uvedeného soud žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
21. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, protože mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu